

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' ויגש ה' טבת תש"פ

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 624

פנינים יקרים

ויגש אליו יהודה (מד, יח) דא תקרובתא דמלכא למלכא, ויאמר אליו בי אדוני שהשכינה מבקשת רחמים מהשי"ת על אלו הרחוקים, ידבר נא עבדך דבר באוני אדני, ולא ישמע עוד אמצעי, ואל יחר אפך בעבדך על העבר כי כמוך כפרעה, פרעה לשון התגלות, כי אינך ידוע לבני אדם אלא מהגלוי וכו' כשרואים שמערכת המזלות מחייבים איזה גזירה וצדיק מבטל, אזי ידעו שיש אלקי נמצא שהוא עושה רצון צדיק וכו'. (לקוטי מוהר"ן)

ויגש אליו יהודה וכו' (מד, יח) אפשר לרמוז על בעל תשובה דצריך ודוי חרטה ועזיבת החטא כמש"כ ומודה ועוזב ירוחם (משלי כח) וכו', וזהו הרמז ויגש אליו יהודה הנה רז"ל דרשו (ילקוט שמעוני ויגש) דהגשה משמשת לשלשה דברים מלחמה פיוס ותפלה וזה ויגש אליו יהודה הוא המודה על עוונות ורוצה לחזור בתשובה ההגשה בשלשה דברים מלחמה שצריך לאזור מתניו מכאן ולהבא עם יצר הרע, הפיוס הוא הודוי שמתוודה לפני הקב"ה, התפלה שהקב"ה יהיה בעזרו וכו'.

ידבר נא עבדך (מד, יח) יהודה אומר ליוסף כאשר תדבר את אשר עשית במעשה הגביע שנתת אותו באמתחת בנימין, וכאשר אני אגיד כל הקורות יתברר שכל ענין הגביע אינו אלא עלילה. ענה לו יוסף אני יוסף האם גם שם בקשת לגלות את כל הקורות כשהתודעו יוסף ויהודה יוכלו ליישר את ההידורים... (פלגי מים) **ואשימה** עיני עליו (מג, כ) נראה לפרש ששימת עין זה אינו שימת עין בהשגחה עליו אלא לפי שיוסף אמר להם שעל ידי הבאת בנימין יוסף רוצה לבחון דבריהם שאינם מרגלים. זה שאמר יהודה ליוסף אתה אמרת ואשימה עיני עליו כי בהבאתו לבד תראה שדברנו נכונים שאין אנו מרגלים ואיך נהפכת עליו כרגע להתגולל ולהתנפל?

רב עוד יוסף בני חי (מה, כח) רב לו השמחה שעוד יוסף בני חי (אבן עזרא) הרשב"ם אומר כך אתם אומרים עוד יוסף בני חי וכי הוא מושל בארץ מצרים, רב לי במה שהוא עדיין חי אפילו שאינו מושל אצלנו ואראנו. (מעין התורה)

ויאמר יעקב יעקב (מו, ב) אחר שאמר לו השי"ת לא יקרא שמך יעקב עוד כי אם ישראל יהיה שמך. היה ראוי שיקראנו בשם ישראל, אבל קראו יעקב לרמוז כי עתה לא ישור עם אלקים ועם אנשים ויוכל, אלא יהיה בבית עבדים עד שיעלנו גם עלה כי מעתה הגלות התחיל וזהו פירוש ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו, כי בשם בני ישראל יבאו שמה כי יפרו הכנים וירבו ויגדל שמם וכבודם אבל יעקב הוא עתה ברדתו וכו'.

אנכי הא-ל אלקי אביך (מו, ג) אני הוא שאמרתי לאביך אל תרד מצרימה, אני הוא שאומר לך אל תירא מרדת מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם...

אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה (מו, ד) כשירדו למצרים נמנה הקב"ה עמהם בעצמו ובכבודו שהרי בפרט לא תמצא רק ששים ותשע וכתוב בשבעים נפש וגו' הרי שנמנה הקב"ה עמהם, בעלותם גם עלו ששים ריבוא חסר אחד ונמנה הקב"ה עמהם ומשלים המנין.

ואלה שמות... יעקב ובניו (מו, ה) ואלה שמות הראויים בכל אלה שיהיה נחשב כל אחד מהם ונודע בשם אישי, הם יעקב ובניו בלבד כאמרם ונשא אהרן את שמותם לפני ה', אבל שאר שבטים אע"פ שהיו צדיקים לא עלו למעלה זו.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשק שיחת הרא"ש ז"ע"א מוצאי שבת י"ט ראשון של סוכות תשל"ג
הבא ל'צפ"ס ע"י א.א.

השכינה וצער הכלל והפרט, ובשבת שהוא עת רעוא דרעוין למעלה - גם האדם נתעלה. ואפילו אם אינו מרגיש בשבת רפאות לגופו, יש לו רפאות לנפשו, בחינת רעוא דרעוין. הוא יכול להיות באותם מחלות ובאותם מכאובים והכל כמות שהיה, אבל החולה בעצמו יש לו הארה משבת. לא שהכאב פחות כואב, אבל הלב מרגיש שמחה. הנפש, הנשמה יתרה, מגיעה אליו גם כשהוא חולה. וכל זה בזכות משה רבינו שנהיה טמיר ונעלם, והוא הביא את בחינת שבת לבחינת אנוש.

כשיבוא משיח תהיה ארץ ישראל בשלימות, בבחינת משה רבינו, ולא תצטרך להחרב עוד. ורק אז, כשיבנה הבית השלישי, אז נבין מהי בחינת משה רבינו. אפילו בדורו של משה לא הבינו אותו. אף אחד מבני ישראל לא הבין אותו. אפילו הגדולים שבהם. רק יהושע בן נון - שתמיד היה אצלו וראה את העבודה שלו - השיג. והיות שפני משה כפני חמה, יהושע קיבל ממנו את האור שלו כמו שהלבנה מקבלת את אורה מן השמש. אבל חוץ מיהושע בן נון אף אחד לא השיג אותו. ידעו שהוא גדול עד מאד - ולכן היו צריכים להטמין אותו, כי באם לא היו עושים ממנו אלוה - אבל לא השיגו את הגדלות שלו. ולמרות שהדור ההוא היה דור המדבר, שעליהם נאמר "זכרתי לך חסד נעורידך אהבת כלולתיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה", לא הגיעו לבחינה של משה רבינו, שהיא תכלית השלימות, דהיינו שכל הגופים יהיו כלים מאליו. שהרי אם הדור ההוא היה

לדרגה זו קשה מאד להגיע, כי אף אדם אינו רוצה להשפיל את עצמו כ"כ נמוך. כי הרי מהו טמיר ונעלם - אין. איך הגיע משה רבינו לטמיר ונעלם - ע"י שהגיע ליסוד האין. הוא לא הביא אתו דפי גמרא, ולא צדקה, ולא שום דבר, הוא הביא אתו רק דבר אחד - אין. טמיר ונעלם. דהיינו להדבק בקודשא בריך הוא ע"י יסוד האין, בלא שום טעם. כמו סוכה וארבעת מינים שהם שלימות מפני שאין בהם טעם, רק אמונה פשוטה, זהו ענין טמיר ונעלם. משה רבינו היה בחינה של אין. שלימות. ללא שום טעם. לא היתה לו כל אחיזה במציאות. טמיר ונעלם. ועי"ז נדבק בקונו. וממילא הוא נהיה טמיר ונעלם כמו קודשא בריך הוא, ואז נהיה העת של שבת לפנות ערב "רעוא דרעוין". כי מצד הזמן לבדו לא יתכן שיהיה בחינה של רעוא דרעוין אם זה לא מגיע ע"י עבודה של אדם. רק אחרי שאדם מגיע לזה בעבודתו נהיה בחינה של רעוא דרעוין.

ואם כן, כל אחד יכול להגיע לבחינת רעוא דרעוין. ואפילו זה שאינו מזוכך, אם רק יש לו התפשטות, והוא לא נהיה שבור מהיסוד שלו, הוא מגיע לבחינת רעוא דרעוין. ולמרות שרעוא דרעוין הוא בחינת שבת, זה יכול להיות גם באמצע השבוע. כמו שאצל הצדיק אמת הדבוק בקונו כל השבוע הוא בחינת שבת, כמו שאצל הרבש"ע תמיד הוא בחינת שבת. רק היות שבשבת הוא 'שבת וינפש', הזמן מוכשר ביותר להגיע לבחינת שבת. כי כל השבוע שכינתא בגלותא, ומזה נמשך צער

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

ראוי לבחינת משה רבינו הוא לא היה צריך להיות טמיר ונעלם, והיה יכול להכנס לארץ ישראל. וכשנגיע למצב הזה, אז נזכה לבחינת משה רבינו, ונגיע לדרגה של דור המדבר עם השלימות של משה רבינו.

לדרגה הזו נוכל להגיע, או ע"י השרשי נשמות שימשכו אותנו אתם, או כאשר הדור יהיה הגון כמו משה רבינו. וזה יהיה כאשר כל אחד יכיר את יסודו, ויהיה לו הכנעה לפני חברו. לשם כך עלינו לעבור נסיונות, ואי אפשר ללא נסיונות, כי ללא נסיונות אין בחירה. כאשר נותנים לאדם בחינה של נסיון אז הוא מגיע אל הבחירה, דהיינו להכיר שהוא תולעת ולא איש, וכשיגיע להכרה שהוא תולעת ולא איש אז יגיע למציאות השלימות. כי מתוך שיגיע למציאות הביטול הוא נהיה טמיר ונעלם, דהיינו שהוא יוצא מן המציאות שלו, והוא נופל בפחד גדול שלא יאבד את מציאות האין שלו, ולא יאבד את הטמיר ונעלם, ואז הוא נכנס לשלימות, ונהיה בחינה של שבת. שזהו רעוא דרעוין. וזהו הבית השלישי.

הבית השלישי יהיה כאשר כולנו נזכה לבחינה הזו, וכמו שקודשא בריך הוא הוא טמיר ונעלם כך יהיו כל כלל ישראל טמיר ונעלם בבחינת אנוש כמשה רבינו. וכמו שמשה רבינו היה אנוש והגיע לבחינת טמיר ונעלם, כך כל אחד יכול להגיע. ואז יהיה רוב דעה על העם, שכולם יבינו שהם כן יכולים להגיע. לא כימים האלו שאף אחד לא רוצה להגיע מחמת

כבידות הגוף שאינה מאפשרת לו להתרומם ולהתעלות. כמו שאנו רואים שאדם שנמצא במציאות שלו ורוצה להתעלות צריך להתאזר בהתרוממות והתחזקות כנגד כבידות הגוף שאינה מאפשרת לו להתעלות וגורמת שאף אחד אינו רוצה להתעלות.

כבידות הגוף אינה מאפשרת לו לאדם להתעלות בכדי שאחר שיתגבר עליה ויגביה את עצמו יהיה מוכרח להכיר שיש טמיר ונעלם שהוא הסיבה להתעלות זו נגד טבעו ותכונתו, מה שאין כן אם היה מגביה את עצמו בקלות היה סובר שבכוחו הדבר נעשה, ובכך היה מאבד את "וחטאתי נגדי תמיד", והיה נאבד ממנו הבחינה של "טמיר ונעלם". כי אז היה מרגיש את עצמו, וכשהוא מרגיש את עצמו אינו יכול להיות טמיר ונעלם בבחינת זה לעומת זה - כמו שהרבש"ע הוא טמיר ונעלם כך מציאות האנוש הוא טמיר ונעלם. אמנם כאשר במציאות שלו - שהיא כבידות הגוף - הוא מתרומם, ונהיה מתקן ע"י שמגיע לבחינה של וחטאתי נגדי תמיד, אזי בנשימה הזאת הוא יכול להשיג את ההישג שמשה רבינו השיג שנהיה אצלו רעוא דרעוין. והוא נעלם מעיני כל. כי מכיון שמשה רבינו נהיה "טמיר ונעלם" כדוגמה של מעלה - פני חמה, הוא לא היה יכול יותר להתקיים כאן, והוא נעלם מעיני כל.

המשך פנינים יקרים

ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו לחם לפי הטף (מז, יב) על ידי צדקה או חזון במדת המשפט כמש"כ צדקת ה' עשה ומשפטיו וכו', כי צדקה הוא על ידי משפט כמש"כ אלקים שופט זה ישפיל וזה ירים וכו' וכשנותן צדקה הוא בבחינת זה ישפיל שמחסר ממנו ובבחינת זה ירים שמעשיר לעני, נמצא שאוחז על ידי זה במדת המשפט.

ביתה פרעה (מז, יד) ב' במסורה כאן ואידך ערוב כבד ביתה פרעה, היינו בשביל שלא זכרו הטובות שעשה לו יוסף והביא כל הכסף לביתו על זה בא הערוב תחילה ביתה פרעה.

ויחי יעקב וכו' (מז, כה) רק לאחר שיהודה הכין במצרים הטמאה בית תלמוד לבית יעקב ניתן לקרא לחייו שם - ויחי... (רבי שניאור זלמן מלאדי)

ויפרו וירבו מאד - ויחי יעקב (מז, כו-כח) סמיכות הכתובים מלמדנו כמו שאמרו כל המעמיד בן צדיק כאילו אינו מת. דבר זה נרמז בסמיכות זה כי על ידי ויפרו וירבו מאוד והיה זרעו בחיים לפיכך ויחי יעקב. (כלי יקר)

אמותה הפעם וכו' (מז, ל) אמרו חז"ל הרואה יצרו תקפו יעסוק בתורה ואם לאו יקרא קריאת שמע ואם לאו יזכור לו יום המיתה. רמז מתוך"ק אמותה הפעם אם לאחר קריאת שמע לא נצחו הרי אז יזכור לו יום המיתה. (ישמח ישראל מאלכסנדר)

ויחי יעקב וכו' (מז, כח) פרש"י למה פרשה זו סתומה וכו'. אפשר לפרש יעקב אבינו חתם וסתם בקדושתו את עיניהם ולבם של ישראל כאדם הפוקק וסותם את הבקבוק שלא יפוג מעמו של המשקה - שלא תזיק להם טומאת מצרים. (דברי בינה מביאלע)

מתה עלי רחל (מז, ז) דיוק הלשון עלי כאמרם ז"ל אין אשה מתה אלא לבעלה. (ספורנו)

ויברך את יוסף (מז, טו) לכאורה צ"ב הרי מדובר בברכת בני יוסף אפרים ומנשה, אלא שהנערים ילכו בדרכו של יוסף זו היא ברכתו. (בית אהרן מקרלין)

האלקים הרועה אותי (מז, יד) אברהם התהלך בכח עצמו ויצחק נגרר אחריו, אבל יעקב בשפלותו רואה רק את אבותיו כמסוגלים להתהלך בכח עצמם לפניו יתברך ואילו אני אין ביכולתי לעשות מאומה מעצמי דהכל הוא רק מכוחו יתברך הרועה אותי. (רבי מרדכי יוסף מאזיביצא)

בחרבי ובקשתי (מז, כב) תרגום אונקלוס בצלותי ובבעותי - בתפילתי וברצוני, יש לפעמים שהצדיק אינו זקוק להרבות בתפלה כדי להשיג מטרתו די לו ברצון בלבד, כי רצון יראיו יעשה... וד"ל. (דגל מחנה אפרים)

הקבצו ושמעו (מט, ב) כפי מה שמתקבצים לשם שמים כך יכולים לשמוע ולהשיג תוצאות. (שפת אמת)

ויאמר אליהם יוסף אל תיראו כי התחת אלקים אני, ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה לטובה וכו' (נ, יט) כוונת יוסף לומר שמאת ה' היתה זאת ובהסכמתו יתברך בירידה זו ולא נשאר שום פקפוק שעיקר ירידת מצרים להחיות עם רב שהם הנציצות שנשמעו במצרים והם יעלו משם ויחזרו למקומם מקום הקדש. (פתוחי חותם)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

